

تشدید اختلافات داخلی در ارمنستان در قبال قره باغ

روابط بین دولت پاشینیان و گروه‌های خودمختار هاروتونیان وارد مرحله خصومت آشکار شده و هاروتونیان با بیان اینکه دولت پاشینیان از ایفای نقش ضامن در امنیت آرتساخ خودداری کرد، گفت: ما تصمیم گرفته‌ایم تا آخر برای حق تعیین سرنوشت خود مبارزه کنیم.

به گزارش آران نیوز به نقل از خبرگزاری تسنیم، جامعه ارمنستان دوقطبی شده است. اکنون یک تقابل شدید در درون این جامعه وجود دارد که نتیجه نهایی چنین رویارویی ممکن است به پاسخ به برخی سؤالات در مورد موجودیت جامعه ارمنی در قفقاز جنوبی و سرنوشت قره باغ کمک کند.

اصول اصلی تقابل داخلی در جامعه ارمنی با تزه‌های ناشی از اظهارات نیکول پاشینیان نخست وزیر ارمنستان تعیین می‌شود که با هدف قرار دادن روسیه، اعلام می‌کند: «ما در تلاش هستیم تا مردم ارمنستان را از وضعیت گوسفند قربانی خارج کنیم».

یعنی جامعه ارمنی با یک انتخاب مشخص روبروست. اینکه یک بار برای همیشه از رویای «آرتساخ» در قره باغ دست بکشد، روابط با جمهوری آذربایجان را عادی کند و ارمنستان را از گروگان منافع امپریالیستی رها کند تا فرصت ورود به مرحله توسعه را پیدا کند. یا با ادامه رویای «آرتساخ» و تبدیل شدن به ابزاری در جهت منافع ابرقدرت‌ها، آینده خود را به خطر بیندازد.

در حال حاضر، خط سیاسی و ایدئولوژیکی که توسط نخست وزیر نیکول پاشینیان دنبال می‌شود در وهله نجات ارمنستان است. با این حال، دولت پاشینیان با یک اردوگاه مقاومت بسیار جدی مواجه است. حامیان کرم‌لین در ارمنستان تمایلی به اجازه دادن به دولت پاشینیان برای بازگرداندن کشور به توسعه عادی ندارند.

اظهارات «دمیتری پسکوف» سخنگوی ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه نیز این موضوع را تأیید می‌کند.

پسکوف اعلام کرد: سفر رسمی نخست وزیر ارمنستان به روسیه رویدادی با اهمیت ویژه در شرایط کنونی بین‌المللی است.

به عبارت دیگر، کرم‌لین اشاره می‌کند که نخست وزیر ارمنستان تحت فشار قرار خواهد گرفت تا از اقداماتی که می‌تواند روسیه را از قفقاز جنوبی خارج کند، خودداری کند. زیرا ترجیح دولت پاشینیان برای میانجیگری غرب و تماس‌های دوجانبه در روند تدوین توافقنامه صلح جمهوری آذربایجان و ارمنستان، ممکن است روسیه را از بازی در منطقه خارج کند.

در واقع این اولین باری است که ایروان آشکارا با سیاست منطقه‌ای روسیه در حمایت از جدایی طلبی ارمنستان مخالفت می‌کند.

«آلن سیمونیان» رئیس پارلمان ارمنستان اعلام کرد که استفاده از عبارت «جمهوری قره باغ کوهستانی» را در مرحله کنونی مذاکرات مناسب نمی‌داند.

او می‌گوید که حق تعیین سرنوشت برای مردم آرتساخ است و ارمنستان تأکید می‌کند که هیچ ادعای ارضی علیه آذربایجان ندارد.

نیکول پاشینیان نخست وزیر ارمنستان از این هم فراتر رفت و تأکید کرد که موضوع «آرتساخ» یک موضوع حقوقی است و نه ارضی برای ایروان.

وی سپس اشاره می‌کند که اگر ارمنستان از موضع سنتی خود در این موضوع فاصله نگیرد، جنگ اجتناب‌ناپذیر خواهد بود و هشدار می‌دهد که در صورت وقوع یک جنگ جدید، ارمنستان نمی‌تواند از محافل سیاسی غربی حمایت بگیرد.

در نهایت «هرانت خاچاتوریان» نماینده سابق پارلمان ارمنستان، نکته مهم دیگری را فاش کرد.

وی با بیان اینکه «لوون ترپتروسیان» رئیس‌جمهور سابق ارمنستان در یک جلسه غیرعلنی با اعلام اینکه قره باغ از دست رفته است، اظهار داشت: ترپتروسیان گفت ما کی هستیم، آیا می‌توانیم قره باغ را در دستان خود نگه داریم؟

واضح است که اکنون فقط روسیه به بحران قره باغ نیاز دارد، جایی که نیروهای حافظ صلح روسی به طور موقت در آن مستقر هستند و گروه خودمختار آرائیک هاروتونیان در منطقه اطراف تحت نظارت روسیه فعالیت می‌کنند.

بنابراین، این افراد با کمک اردوگاه روس‌گرا در داخل ارمنستان در تلاش برای حفظ موجودیت بحران «قره باغ» هستند و از هم اکنون سعی می‌کنند تا گام‌های خاصی را در جهت رویارویی شدید بردارند.

به دستور کرملین، اردوگاه روس گرا در ارمنستان برنامه ریزی کودتا علیه دولت پاشینیان را آغاز کرده است.

نمایندگان این کمپ با افزایش تنش در کشور تلاش می کنند اوضاع را از کنترل خارج کنند. «آرتور وانتسیان» یکی از رهبران طرفدار روسیه، از جامعه ارمنی خواست تا قاطعانه برای «آرتساخ» مبارزه کنند و دولت پاشینیان را به خیانت متهم کرد.

به گفته وی، دولت پاشینیان قبلاً با از دست دادن آرتساخ کنار آمده و آماده می شود تا قره باغ را به جمهوری آذربایجان تحویل دهد.

روابط بین دولت پاشینیان و گروه های جدایی طلب آرائیک هاروتونیان وارد مرحله خصومت آشکار شده است.

هاروتونیان با بیان اینکه دولت پاشینیان از ایفای نقش ضامن در امنیت آرتساخ خودداری کرد، گفت: ما تصمیم گرفته ایم تا آخر برای حق تعیین سرنوشت خود مبارزه کنیم.

با این حال، آرائیک هاروتونیان اشتباهات سیاسی نیز مرتکب شد. او پس از جنگ 44 روزه، با کمک نیروهای حافظ صلح روسیه شروع به ایجاد یک سیستم امنیتی جدید در قره باغ کرده و اعلام کرد: ما در حال همکاری با محافظان صلح روسی برای تصمیم گیری در مورد آینده آرتساخ هستیم. ما در حال ایجاد مکانیسم هایی در این زمینه هستیم.

اظهارات هاروتونیان بار دیگر تأیید می کند که نیروهای حافظ صلح روسیه مستقر در خانکندی و اطراف آن با شبه نظامیان جدایی طلب ارمنی همکاری نزدیک دارند.

علاوه بر این، آرائیک هاروتونیان نیز یک نقشه مخفی بسیار مهم را فاش می کند. او مدعی است که نیروهای حافظ صلح روسیه به شبه نظامیان ارمنی در منطقه برای ایجاد مکانیسم های امنیتی کمک می کنند و این بیانیه ای است که می تواند باعث یک رسوایی بسیار جدی ژئوپلیتیک شود.

اولاً، طبق توافقات سه جانبه، نیروهای حافظ صلح روسی که به طور موقت در خانکندی و مناطق اطراف آن مستقر هستند، صلاحیت ایجاد مکانیسم های امنیتی برای جدایی طلبان ارمنی را ندارند. در واقع، نیروهای حافظ صلح روسی که در این منطقه بدون دستور عمل می کنند، فقط باید بر حفاظت از آتش بس نظارت کنند. هر اقدامی فراتر از این، نقض توافق سه جانبه خواهد بود.

از سوی دیگر، بر اساس اعلامیه مسکو درباره فعالیت های متفقین که بین جمهوری آذربایجان و روسیه امضا شده است، باکو و کرملین متعهد شده اند که اقدام مشترکی علیه جدایی طلبی و تروریسم در سرزمین های یکدیگر انجام دهند.

نیروهای حافظ صلح روسیه از گروه جدایی طلب آرائیک هاروتونیان حمایت می کنند و مکانیسم های امنیتی برای این جدایی طلبان ایجاد می کنند. این بدان معناست که روسیه اعلامیه مسکو درباره فعالیت های متفقین امضا شده با آذربایجان را به شدت نقض می کند.

ظاهراً روسیه بر اساس طرح هایی برخلاف توافقات سه جانبه و دوجانبه در خانکندی و مناطق اطراف آن عمل می کند. آرائیک هاروتونیان که با دولت پاشینیان دشمنی داشت، نقشه های مخفی روسیه را افشا کرد که با موازین حقوق بین الملل در تضاد بود.

نویسنده: حمید قدسی آذر کارشناس مسائل قفقاز و ترکیه